

Föreskrifter om avfallshantering

i Borlänge kommun

Borlänge Energi

Innehåll

Föreskrifter om avfallshantering.....	4
Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	4
Avfalls- och tillsynstaxa	4
Inledande bestämmelser	4
Bemyndiganden och vägledande bestämmelser	4
Definitioner och tydliggöranden	5
Överklagan	5
Avfall under kommunalt ansvar.....	5
Fastighetsnära insamling	6
Sortering av avfall	7
Avfallskvarn.....	7
Ansvarsfördelning	7
Ansvar Borlänge kommun	7
Ansvar Renhållaren	7
Ansvar fastighetsinnehavare.....	8
Generella regler	8
Avfallsbehållare, skötsel, arbetsmiljö, hämtning och transportväg.....	9
Avfall från verksamheter.....	10
Separera avfall under kommunalt ansvar från annat avfall.....	10
Uppgifter om avfall	10
Fettavskiljare.....	10
Trädgårdsavfall.....	11
Abonnemangsärenden.....	11
Generella regler	11
Gemensamt hämtställe	11
Delad avfallsbehållare.....	11
Hämtintervall mat- och restavfall samt förpackningar	11
Hämtintervall trädgårds-, bygg-, grov- och rivningsavfall.....	11
Hämtintervall latrintunna	12
Budning slamhämtning	12
Avfall från enskilda avloppsanläggningar	12
Generella regler	12
Fastighetsinnehavarens ansvar.....	12
Hämtintervall avloppsanläggningar	13
Torritolett.....	13

Hämtning fosforfilter/fällningsmaterial	14
Dispens, anmälan och ansökan.....	14
Generella regler	14
Eget omhändertagande av avfall	14
Uppehåll hämtning mat- och restavfall samt förpackningar	15
Förlängt hämtintervall slam.....	15
Uppehåll slamhämtning.....	15
Befrielse från hämtning av allt avfall under kommunalt ansvar	15
Fastställande och revideringar.....	16
Bilaga 1. Avfallshierarkin (avfallstrappan).....	17
Bilaga 2. Ordlista	18

Föreskrifter om avfallshantering

För varje kommun ska det finnas en renhållningsordning (15 kap 41 § miljöbalken) som ska innehålla en kretsloppsplan (avfallsplan) samt föreskrifter för avfallshantering.

Tidigare föreskrifter om avfallshantering i Borlänge kommun från 2019-05-21 ersattes av dessa föreskrifter enligt kommunfullmäktigebeslut 2024-04-23. Utöver föreskrifterna omfattas avfallshantering också av annan lagstiftning.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Dessa föreskrifter träder i kraft 2024-04-23, då tidigare föreskrifter om avfallshantering för Borlänge kommun upphör att gälla. Beslut som fattats med stöd av tidigare föreskrifter om avfallshantering gäller i första hand i enlighet med vad som anges i beslutet och i andra hand tills den beslutande instansen beslutat om annat.

Avfalls- och tillsynstaxa

Avgift för insamling, transport och behandling av avfall (27 kap 4 § pkt 1 miljöbalken) samt avgift för tillsyn debiteras med stöd av 27 kap 1 § miljöbalken. Taxa av Borlänge kommun genomförd i tillsynstaxa samt avfallstaxa via kommunägt bolag AB Borlänge Energi.

Kommuner med avfallsavgifter får finansiera åtgärder i syfte att informera om avfallsförebyggande åtgärder, insamling och sortering av återanvändbara produkter (27 kap 4 § pkt 2–3 miljöbalken).

Inledande bestämmelser

Bemyndiganden och vägledande bestämmelser

1 § Enligt 15 kap 41 § miljöbalken ska det för varje kommun finnas avfallsföreskrifter. Vad föreskrifterna kan innehålla specificeras i 9 kap 1–2 §§ avfallsförordningen (2020: 614). Utöver nämnda lagar och föreskrifter regleras kommunens avfallshantering bland annat av:

- Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar,
- Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning samt
- annan lagstiftning och råd som rör avfallshantering, exempelvis arbetsmiljölage, lag (2006:412) om allmänna vattentjänster och råd enligt Allmänna bestämmelser (se 4 §).

2 § Dessa föreskrifter ska revideras vid behov. Enligt kommunfullmäktigebeslut får kommunal tillsynsmyndighet besluta om följande ändringar i föreskrifterna:

- ändringar som berör ett fåtal fastighetsägare och annars är liten (15 kap 44 § miljöbalken).
- ändringar på grund av ändrad lagstiftning/direktiv, som inte påverkar föreskrifternas principiella innebörd.

Redaktionella ändringar behöver inte beslutas av kommunal tillsynsmyndighet utan kan göras på delegation. Ändringar bör remitteras till Renhållaren.

3 § Det kommunala bolaget AB Borlänge Energi (fortsättningsvis benämnt som Renhållaren) och av Renhållaren anlidade entreprenörer har sedan år 1968 haft i uppdrag från kommunfullmäktige att insamla, hämta och hantera avfall.

Renhållaren får teckna auktorisations-/entreprenörsavtal för att insamla, hämta och hantera avfall under kommunalt ansvar.

4 § Kommunfullmäktige har gett den kommunala tillsynsmyndigheten och Renhållaren i uppdrag att utfärda råd, föreskrifter och information till fastighetsinnehavare gällande:

- A. avfall från enskilda avloppsanläggningar
- B. definition och beskrivning av avfall (bilaga 2)
- C. placering av avfallsbehållare, avfallsutrymmen och transportvägar
- D. guider för eget omhändertagande

Kommunal tillsynsmyndighet och Renhållaren är ansvarig för A, Renhållaren för B-C och kommunal tillsynsmyndighet för D.

Vägledande Allmänna bestämmelser för Renhållaren och fastighetsinnehavare gällande fettavfall, slam, utsläpp av spillvatten från industrier/andra verksamheter, avfallsutrymmen, transportvägar med mer, se hemsida www.borlange-energi.se.

Definitioner och tydliggöranden

5 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap miljöbalken och 1 kap avfallsförordningen (2020: 614). Ytterligare definitioner i Bilaga 2.

Fastighetsinnehavare definieras i enlighet med 1 kap 5 § fastighetstaxeringslagen och används i föreskrifterna även för begreppet nyttjanderättsinnehavare (den som har rätt att bruka eller nyttja fastigheten) Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.

Entreprenörer som genom auktorisations-/entreprenörsavtal är anlidad av Renhållaren i uppdrag att insamla, hämta och hantera avfall, benämns i föreskrifterna Renhållaren, oavsett utförare.

Överklagan

6 § I de fall fastighetsinnehavare inte är överens om bedömning eller åtgärd utförd av Renhållaren med stöd av föreskrifterna, kan fastighetsinnehavare till den kommunala tillsynsmyndigheten inkomma med ett skriftligt klagomål, tillsynsmyndigheten bedömer klagomålet och fattar ett överklagningsbart beslut.

Avfall under kommunalt ansvar

7 § Avfall under kommunalt ansvar (nedan 8 §) ska lämnas till och hämtas av Renhållaren eller genom avtal av Renhållaren anlidad entreprenör.

8 § Med kommunalt avfall¹ (15 kap 3 § miljöbalken), avses avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor² som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, med undantag för:

1. avfall från tillverkning,
2. avfall från jord- och skogsbruk,
3. avfall från fiske,
4. avfall från septiktankar, avloppsnet och avloppsrening
5. bygg- och rivningsavfall från yrkesmässig verksamhet och
6. uttjänta bilar.

Kommunen ansvarar för att följande avfall inom kommunen behandlas (15 kap 20 § miljöbalken):

1. kommunalt avfall,
2. avloppsfraktioner och filtermaterial från enskilda avloppsanläggningar, som är dimensionerade för högst 25 personer, om anläggningen endast används för
  - a) hushållsspillvatten (toalett-, bad-, disk- och tvättavlopp) eller
  - b) spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållsspillvatten,
3. latrin (fekalier och urin blandat) från torrtoaletter och jämförliga lösningar och
4. bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet.

Kommunen ska hämta ovannämnda avfallsslag från en fastighet (15 kap 20a § miljöbalken) om

1. hämtning behövs för att tillgodose såväl skyddet för människors hälsa och miljön som enskilda intressen eller
2. fastighetsinnehavaren begär att kommunen ska hämta avfallet och det inte är oskäligt med hänsyn till omständigheterna.

Fastighetsnära insamling

9 § Senast utgången av 2026 ska kommunen samla in hushållens pappers-, plast, glas- och metallförpackningar (6 kap 3 § förordningen [2022:1274] om producentansvar för förpackningar)

1. genom en fastighetsnära insamling eller
2. via lättillgängliga samlingsplatser.

För information om vad som gäller för samlokaliserade verksamheter, se 33 §.

10 § Kommunen ska samla in livsmedels- och köksavfall som kommunen ansvarar för genom fastighetsnära insamling eller på annan plats enligt 3 kap 1b § avfallsförordningen (2020:614).

Ätlig olja/motsvarande flytande ätligt fett, som inte samlas in med annat biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall, behöver inte samlas in fastighetsnära.

---

¹ Till exempel förpackningar, trä, textilier, elektronisk utrustning, batterier, grovavfall såsom möbler samt livsmedels- och köksavfall (matavfall) inkl. sådant avfall som uppkommit i skolkök, restauranger, butiker, personalmatsal etc.

² Till exempel avfall från detaljhandel, förvaltningar, skolor, hälso- och sjukvårdsinrättningar, hotell- och restaurangbranscher.

11 § Enligt NFS 2023:11 5 § behöver mindre mängder fett som uppkommit hos hushåll inte samlas in separat utan kan samlas in tillsammans med restavfallet.

12 § Kraven i 3 kap 1b § avfallsförordningen (2020:614) på fastighetsnära insamling gäller inte i de delar av en kommun som är isolerade och glest befolkade och där insamling av ovannämnda bioavfall kan ske på annan plats än vid fastigheten. Om förutsättningar om undantag är uppfyllda får Renhållaren hänvisa en plats där sådant bioavfall får lämnas (3 § NFS 2023:11).

Sortering av avfall

13 § Fastighetsinnehavare ska sortera ut avfallsslag i enlighet med Renhållarens anvisningar. Utsorterade avfallsslag får inte blandas med varandra och ska emballeras så att skada eller annan olägenhet inte uppkommer.

Den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet, med undantag för en förpackning som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet (3 kap 4 § avfallsförordningen [2020:614]).

Avfallskvarn

14 § Bioavfall i form av livsmedels- och köksavfall ska insamlas separat. Efter 2024-01-01 är avfallskvarnar som saknar separat uppsamling av bioavfallet inte godkända att användas (3 kap 1 § avfallsförordningen 2020:614).

Ansvarsfördelning

Ansvar Borlänge kommun

15 § Den kommunala tillsynsmyndigheten ansvarar för tillsyn enligt 26 kap 1 § miljöbalken och handlägger dispenser, ansökan och anmälan.

Ansvar Renhållaren

16 § Renhållaren ansvarar för att hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker vid fastighetsgräns, gemensamt hämtställe, annan överenskommen plats eller av Renhållaren anvisad plats. Hämtintervall anges i avfallstaxa. Kommunen utgör ett hämtområde.

17 § Avfall under kommunalt ansvar (se 8 §) ska lämnas till och transporteras bort av Renhållaren, om inte annat framgår av föreskrifterna.

18 § Renhållaren får i avfallsbehållare utföra kvalitetskontroll av sortering och emballering.

19 § Renhållaren har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om fastighetsinnehavarens skyldigheter inte följs enligt föreskrifterna 21-30 §§. När meddelad avvikelse har åtgärdats hämtas avfallet vid nästa ordinarie hämtning. Föreligger risk för olägenhet för människors hälsa och miljön har Renhållaren, på fastighetsinnehavarens bekostnad, rätt att hämta avfallet före ordinarie hämtning mot extra avgift enligt taxa.

20 § Vid hämtning av felsorterat avfall under kommunalt ansvar får felsorteringsavgift debiteras av Renhållaren enligt taxa.

Vid felaktig sortering av avfall av återvinningscentral får felsorteringsavgift debiteras av Renhållaren enligt taxa.

Felsorterat avfall är avfall som, med stöd av 18 § kan verifieras vid en okulär besiktning i avfallsbehållare och som mer än obetydligt avviker från vad som framgår i föreskrifter och Bilaga 2. Renhållaren får avgöra om avfallet kan klassas som felsorterat.

Ansvar fastighetsinnehavare

Generella regler

21 § Fastighetsinnehavaren är abonnemangsansvarig om inte annat avtalats med Renhållaren – oavsett om andra innehavare är boende på fastigheten eller andra verksamheter bedrivs på fastigheten. Fastighetsinnehavaren ansvarar, på motsvarande sätt, för fastighetens renhållning. Har fastighetsinnehavaren utsett en annan person som ansvarar för renhållningen ska detta meddelas till Renhållaren. Om en fastighet består av flera geografiskt skilda platser där avfall under kommunalt ansvar normalt uppkommer ska abonnemang finnas för varje sådan plats.

22 § Fastighetsinnehavare ska i erforderlig omfattning informera den eller de som bor i eller är verksam på fastigheten om föreskrifter och regler gällande avfallshantering.

23 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheten för de som nyttjar fastigheten och innehar avfall under kommunalt ansvar att utsortera samt hålla avfallsslagen åtskilda från annat avfall enligt föreskrifterna och Bilaga 2.

24 § Ändring av fastighetens ägarförhållande som påverkar abonnemang eller avfallshantering ska snarast meddelas Renhållaren.

25 § En samfällighet kan överta fastighetsinnehavarens ansvar, om samfällighetens stadgar medger detta.

Avfallsbehållare, skötsel, arbetsmiljö, hämtning och transportväg

26 § Avfallsbehållare

- a) Avfallsbehållare och latrintunnor anskaffas och ägs av Renhållaren om inte annat framgår av föreskrifterna eller i avtal. Container tillhandahålls av Renhållaren.
- b) Avser fastighetsinnehavare att skaffa egna avfallsbehållare eller latrintunnor ska Renhållaren först bedöma utformning och placering av behållarna. Behållarna ska vara anpassade till rådande hämtsystem.
- c) Endast av Renhållaren godkända papperspåsar får användas för livsmedels- och köksavfall. Har fastighetsinnehavare behov av andra påsar ska Renhållaren först bedöma påsarnas lämplighet.

27 § Skötsel

- a) Hämtplats/avfallsutrymme och avfallsbehållare ska skötas för att förebygga nedskräpning resp. hindra olägenheter såsom lukt, skadedjur och beläggningar på avfallsbehållare samt kontrollera avfallsbehållarens funktion. Nedskräpning i anslutning till hämtplats/avfallsutrymme får inte förekomma, exempelvis avfall som lämnats utanför avfallsbehållare.

28 § Arbetsmiljö

- a) Hämtplats/avfallsutrymmen och avfallsbehållare ska följa Allmänna bestämmelser (4 §). Vid hämtning ska risker för olyckor och olägenheter minimeras.
- b) Avfallsbehållare får inte fyllas mer än att locket lätt kan tillslutas. Avfall i avfallsbehållare får inte sammanpackas så att avfallet vid tömning inte faller ut med självfall.
- c) Avfallet i behållaren ska vara tillräckligt emballerat så att tömningspersonal inte riskerar skada, ofrivillig spridning eller andra olägenheter vid hantering.
- d) Behållarens vikt får inte vålla uppenbara flyttproblem.

29 § Hämtning

- a) Renhållaren ska garanteras tillträde till fastighetens hämtplats/avfallsutrymme. Vid begäran ska nycklar, portkoder och dylikt som krävs för hämtning lämnas eller kommuniceras till Renhållaren.
- b) Vid hämtning med sidlastande fordon ska avfallsbehållarens framsida vara riktad ut mot gatan (hjulen in mot fastigheten) och som om mest 1,6 meter från gatan, om Renhållaren inte avtalat om annat med fastighetsinnehavaren.
- c) Vid hämtning i miljörum med baklastande fordon ska avfallsbehållarens framsida (öppning) vara riktad ut mot gången, om inte Renhållaren avtalat om annat med fastighetsinnehavaren.
- d) Vid hämtning ska avfallsbehållare placeras utan påkörningsrisk av snöröjningsfordon. Är placeringen otillfredsställande avgör Renhållaren vad som är lämplig placering.
- e) Avfallsbehållare eller avfall får inte vara blockerat, fastfruset eller belastat med snö eller andra föremål.

30 § Transportväg

- a) Transportväg och dragväg som nyttjas för hämtning ska dimensioneras och tåla belastning av för ändamålet avsett fordon samt klara förflyttning av avfallsbehållare.

- b) Transport- och dragväg ska hållas i farbart skick planerade hämtdagar. Vintertid ska respektive väg snöröjas och hållas halkfri. Renhållaren avgör om vägansvaret är uppfyllt.
- c) Hämtplats för fordon ska vara åtkomlig utan backbehov. Vändplats vid återvändsväg och längsgata ska vara godkänd för avsett hämtningsfordon. Renhållaren avgör om dessa skyldigheter är uppfyllda.

Avfall från verksamheter

Separera avfall under kommunalt ansvar från annat avfall

31 § Yrkesmässiga verksamheter som ger upphov till avfall under kommunalt ansvar ska separera det kommunala avfallet från annat avfall.

Vid besök på återvinningscentral ska yrkesmässiga verksamheter betala för nyttjanderätt. Personalen på återvinningscentralen har rätt att göra bedömningen om avfallet klassas som verksamhetsavfall, vid exempelvis transport med privat fordon.

32 § Flytande vätskor, till exempel mjölk, yoghurt och soppor omfattas inte av avfallsförordningens krav på separat insamling och utsortering av förpackningar (3 kap 1, 1b §§ avfallsförordningen [2020:614]). Fraktionen utgör ett kommunalt avfall och ska separeras från förpackningen. Avfallet ska omhändertags av Renhållaren, om omständigheterna inte är oskäligen (15 kap 20a § 2 pkt miljöbalken). Renhållaren hanterar dispens från kravet på utsortering och separering av förpackningar med flytande vätskor.

33 § Verksamhet med avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som vill ha kommunal insamling av förpackningsavfall och skrymmande förpackningar ska sortera ut förpackningsavfall och lämna detta till ett insamlingssystem som Renhållaren tillhandahåller. Anmälan om samlokaliserad insamling ska inkomma till Renhållaren innan insamlingen ska påbörjas.

Uppgifter om avfall

34 § Yrkesmässiga verksamheter som ger upphov till annat avfall än avfall under kommunalt ansvar ska på begäran av den kommunala tillsynsmyndigheten eller Renhållaren lämna de uppgifter om art, sammansättning, mängd och hantering som behövs för underlag till kommunens avfallshantering och renhållningsordning (9 kap 1 §, pkt 4 avfallsförordningen [2020:614]).

Fettavskiljare

35 § Fettavfall från fettavskiljare under kommunalt ansvar ska hämtas av Renhållaren³. Fastighetsinnehavare av sådant fettavfall ansvarar för anskaffning, skötsel och underhåll av fettavskiljare.

---

³ Enligt pkt. 9 i ABVA 2009 för allmänna va-anläggningar i Borlänge kommun får fett i större mängd inte tillföras avloppet. I Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (21 §) framgår att vätskor som tillförs en allmän va-anläggning inte skadligt får påverka ledningsnätet. Boverkets allmänna råd, BFS 2011:6, skriver att verksamheter som genererar spillvatten med mer än obetydliga mängder fett eller andra ämnen från spillvattnets avkylning ska förses med fettavskiljare.

Hämtning av fettavfall under kommunalt ansvar ska utföras med ett intervall som upprätthåller fettavskiljarens funktion och att olägenhet inte uppkommer för människors hälsa och miljö. Renhållaren får bestämma med vilket intervall fettavfallet ska hämtas.

Trädgårdsavfall

36 § Kompostering och eldning av trädgårdsavfall på den egna fastigheten är tillåten i hela kommunen under förutsättning att det kan ske utan olägenhet för omgivningen och det i övrigt inte strider mot författning eller eldningsförbud. Möjlighet finns att lämna trädgårdsavfall på återvinningscentral. Innehåller trädgårdsavfallet invasiva arter förordas eldning eller att avfallet, förpackat i tättslutande säckar, lämnas till återvinningscentral. Fråga personalen var avfallet kan lämnas.

Abonnemangsärenden

Generella regler

37 § Abonnemangsärenden och ändring av ordinarie hämtintervall, som inte förutsätter dispens, hanteras av Renhållaren. Begäran om eller ändring av abonnemang och hämtintervall bör vara Renhållaren tillhanda en månad innan planerat ikraftträdande. Nya förutsättningar får inte orsaka olägenhet för människors hälsa och miljön.

Ändras förutsättningar för ett abonnemang ska detta snarast anmälas till Renhållaren. Ändring som enligt föreskrifterna förutsätter dispens hanteras av den kommunala tillsynsmyndigheten.

Gemensamt hämtställe

38 § Fastighetsinnehavare kan efter Renhållarens godkännande få rätt att ersätta kärhämtning vid fastighetsgräns med ett gemensamt hämtställe. Förutsättningarna är att samtliga berörda fastighetsinnehavare inom aktuellt område är överens om detta. Fastighetsinnehavarna ansvarar för skötsel av hämtstället som till exempel snöröjning och halkbekämpning.

Delad avfallsbehållare

39 § Två fastighetsinnehavare kan dela avfallsbehållare för mat- och restavfall alt. mat- eller restavfall. För delad avfallsbehållare krävs att bostadshusen är närbelägna och att avfallet ryms i ordinarie avfallsbehållare för villahushåll alt. fritidshus. Vid delat kärl mellan två fastigheter betalar båda fastighetsinnehavarna varsin grundavgift och matavfallsavgift. Avgiften för kärlyra och transport samt tömningsavgift delas mellan fastighetsinnehavarna.

Abonnemang om delad behållare gäller tills vidare och upphör om en fastighetsinnehavare ersätts med en ny. Fastighetsinnehavaren ansvarar för att meddela detta till Renhållaren.

Hämtintervall mat- och restavfall samt förpackningar

40 § Hämtintervall för respektive avfallslag anges i avfallstaxa respektive prislista för förpackningar.

Hämtintervall trädgårds-, bygg-, grov- och rivningsavfall

41 § Hämtning sker genom budning enligt avfallstaxa.

Hämtintervall latrintunna

42 § Hämtintervall för latrintunnor anges i avfallstaxa.

Budning slamhämtning

43 § Fastighetsinnehavare ska i första hand beställa ett fast abonnemang för slamhämtning. Är omständigheterna sådana att hämtintervallet är direkt olämpligt av praktiska skäl kan Renhållaren bevilja budning för slamhämtning.

Avfall från enskilda avloppsanläggningar

Generella regler

44 § Avstånd mellan uppställningsplats för slamhämtningsfordon och slamkälla bör för nyinrättad avloppsanläggning inte överstiga 10 meter/regleras enligt taxa. Vid avstånd mer än 10 meter mellan slamhämtningsfordon och slamkälla har Renhållaren rätt att debitera en avgift enligt taxa.

Renhållaren innehar rätt att använda sig av specialfordon där det inte är framkomligt med ordinarie hämtningsfordon.

45 § Kan Renhållaren inte utföra slamhämtning, till exempel på grund av bristfälligt underhåll av anläggning, transport- eller dragväg eller om instruktion för slamhämtning saknas/är oklar, registreras detta som en bomkörning (ingen hämtning). Vid bomkörning debiteras fastighetsinnehavare för bomkörningsavgift enligt taxa.

46 § Renhållaren får tillämpa deltömning⁴ vid slamhämtning av traditionella trekammarbrunnar och andra anläggningar med motsvarande kammarkonstruktion. Allt slam hämtas från anläggningar av annan konstruktion och slutna tankar. Renhållaren har rätt att lämna kvar vattenfasen i avloppsanläggning efter slamhämtning.

Fastighetsinnehavarens ansvar

47 § Fastighetsinnehavare ansvarar för att:

- a) avloppsanläggningen har tillstånd eller är anmäld samt kontrolleras och underhålls enligt villkor/försiktighetsmått, tillverkarens anvisningar, egenkontroll (26 kap 19 § miljöbalken) och allmänna hänsynsregler (2 kap 2, 3, 5 §§ miljöbalken).
- b) ha god kännedom om anläggningens livslängd och underhålla anläggningen vid behov.
- c) slamhämtning sker med ett intervall som upprätthåller god funktion av avloppsanläggningen och att olägenhet inte uppkommer för människors hälsa och miljö.

---

⁴ Deltömning innebär att första (största) kammaren töms helt, ev. ytslam slamsugs i resterande kamrar, vattenfasen lämnas alltså kvar. Kvarvarande spillvatten bidrar till att behålla den biologiska processen samtidigt som slamtransporterna blir färre.

- d) slamhämtarinstruktion delges Renhållaren, alt. att fastighetsinnehavare närvarar vid slamhämtning och/eller att väderbeständig slamhämtarinstruktion placeras intill avloppsanläggning som ska slamhämtas.
- e) erforderliga åtgärder vidtas för att skydda anläggningen från skador.
- f) lock/manlucka vid slamhämtning inte är övertäckt eller fastfrusen, att vikten på lock/manlucka som ska lyftas för hand får inte överstiga 15 kilo, ska den skjutas åt sidan är maxvikten 35 kilo, om inte särskilda skäl föreligger. Särskilda skäl avgör Renhållaren.
- g) höjdskillnad mellan uppställningsplats för slamhämtarfordon och botten på ny anläggning ska vara mindre än 6 meter.
- h) avloppsanläggningen är tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet.
- i) Märk tydligt upp brunn och anvisa plats för var slamhämtningsfordonet ska ställas upp.

Hämtintervall avloppsanläggningar

48 § Avloppsanläggning med slam från bdt-avlopp (bad-, disk- och tvättavlopp) ska hämtas enligt intervall i beslut eller med intervall som beviljats i ansökan om förlängt hämtintervall av slam. I andra hand enligt intervall som tillverkare förordar och i sista hand minst vart tredje år.

Avloppsanläggning med slam från wc- och bdt-avlopp (toalett samt bad-, disk- och tvättavlopp) ska hämtas enligt intervall i tillstånd eller med intervall som beviljats i ansökan om förlängt hämtintervall av slam. I andra hand enligt intervall som tillverkare förordar och i sista hand en gång varje år (förordas) alt. en gång vartannat år.

Slam från slutna tank (toalettavfall) ska hämtas enligt intervall i tillstånd eller med intervall som beviljats i ansökan om förlängt hämtintervall av slam. I andra hand enligt intervall som tillverkare förordar och i sista hand minst vart tredje år.

Torrtoalett

49 § Inrättande av torrtoalett, exempelvis förbränningstoilet och utedass⁵, kräver varken ansökan eller anmälan till kommunal tillsynsmyndighet (i stället för torrtoalett kan fastighetsinnehavare abonnera på latrintunna , se 42 §).

---

⁵ Omhändertagande av toalettavfall (latrin) kräver en ansökan medan omhändertagande av toalettavfall från förbränningstoilet (askaavfall) varken kräver ansökan eller anmälan (komposteras eller läggs i avfallsbehållare för restavfall).

Hämtning fosforfilter/fällningsmaterial

50 § Fosforfilter/fällningsmedel från enskilda avlopp ska hämtas enligt intervall i tillstånd eller enligt eventuellt beviljat förlängt hämtintervall. I andra hand enligt intervall som tillverkare förordar och i sista hand en gång vartannat år.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för att närvara vid hämtning och delge instruktioner till Renhållaren

Filtermedlet ska vara förpackat och nåbart med kranbil. Avståndet mellan kranfordonets uppställningsplats och filtermedlet får som längst vara 10 meter för filtermedel som väger max 500 kg, eller som längst 5 meter för filtermedel som väger max 500-1 000 kg, om inte särskilda skäl föreligger. Särskilda skäl avgör Renhållaren.

Dispens, anmälan och ansökan

Generella regler

51 § För dispens, ansökan och anmälan gäller följande:

- a) de ska vara skriftliga och skickas in till den kommunala tillsynsmyndigheten.
- b) endast enskilda avloppsanläggningar med tillstånd/motsvarande godkännande av den kommunala tillsynsmyndigheten kan ansöka om dispens.
- c) att särskilda skäl (15 kap 25 § 1 pkt miljöbalken) uppfylls och att ingen olägenhet uppkommer för människors hälsa och miljön.
- d) den kommunala tillsynsmyndigheten får besluta om kortare dispens tid än vad som anges i föreskrifterna.
- e) ett godkännande upphör att gälla om oriktiga uppgifter har lämnats till tillsynsmyndigheten, om förutsättningar har ändrats på ett sätt som inte kunde förutses, om olägenheter för människors hälsa och miljö har uppstått eller riskerar att uppstå samt om villkor/försiktighetsmått i beslutet inte följs.
- f) ändras förhållanden som ligger till grund för en beviljad dispens, ansökan eller anmälan ska fastighetsinnehavaren snarast meddela detta till den kommunala tillsynsmyndigheten.
- g) om inget annat anges gäller beslutet fastighetsinnehavaren och upphör med ny fastighetsinnehavare.

Eget omhändertagande av avfall

52 § Fastighetsinnehavare som på fastigheten vill kompostera eller på annat sätt behandla (d.v.s. återvinna eller bortskaffa) avfall som inte är trädgårdsavfall och som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken ska anmäla detta till den kommunala tillsynsmyndigheten. Skyldighet att betala grundavgift kvarstår. Kravet på anmälan har sitt ursprung i 5 kap. 15 § avfallsförordningen.

De särskilda förutsättningar som råder för att en anmälan ska godtas kan bland annat anges i de anmälningsblanketter som ska fyllas i för anmälan.

Nedan listas särskilda förutsättningar som gäller för vissa anmälningsärenden:

- Vid anmälan om behandling av avfall från enskild avloppsanläggning ska anläggningen ha de tillstånd/motsvarande godkännande som lagen kräver.
- Vid anmälan om behandling av fosforavfall från enskilt avlopp ska fastighetsinnehavare ha tillgång till lyftanordning för att kunna lyfta upp säcken, alternativt att de suga upp fosforavfallet.

53 § Dispens ska sökas hos den kommunala tillsynsmyndigheten för hantering av avfall under kommunalt ansvar som sker på annat sätt än den anmälningspliktiga hanteringen enligt 52 § ovan. Dispensen förutsätter att det finns särskilda skäl. Dispens krävs t.ex. om annan än kommunen, eller den som kommunen anlitar vill transportera avfall under kommunalt ansvar. Kravet på dispens har sitt ursprung i 15 kap. 25 § miljöbalken.

Uppehåll hämtning mat- och restavfall samt förpackningar

54 § Kommer fastigheten inte att nyttjas under en längre tid på grund av dödsbo, renovering, vistelse i annat land/på annan ort etc. kan fastighetsinnehavare begära uppehåll från hämtning av mat- och restavfall samt förpackningar. Minsta sammanhängande tid för uppehållet är fyra månader för permanentboende och hela hämtsången för fritidshus. Skyldighet att betala grundavgift kvarstår.

Renhållaren hanterar hämtningsuppehåll av mat- och restavfall samt förpackningar. Ett beviljat uppehåll gäller max tre år eller upphör med ny fastighetsinnehavare.

Förlängt hämtintervall slam

55 § Förlängt hämtintervall av slam från enskilda avloppsanläggningar kan beviljas om belastningen är låg, om avloppsanläggningen är dimensionerad och anpassad för detta (godkännande av tillverkare) och om ett förlängt intervall inte bryter mot villkor/försiktighetsmått. Intervallet får inte vara längre än:

- a) en gång vart sjätte år för avloppsanläggning med bdt-avlopp (bad-, disk- och tvättavlopp).
- b) en gång vart fjärde år för avloppsanläggning med wc- och bdt-avlopp.
- c) en gång vart sjätte år för sluten tank för wc-avlopp.

Den kommunala tillsynsmyndigheten hanterar förlängt hämtintervall för slam. Ett beviljat förlängt hämtintervall för slam upphör med ny fastighetsägare.

Uppehåll slamhämtning

56 § Uppehåll från slamhämtning från små avloppsanläggningar kan beviljas om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid av minst ett år. Innan uppehåll beviljas ska eventuellt kvarvarande slam hämtas från anläggningen.

Den kommunala tillsynsmyndigheten hanterar hämtningsuppehåll av slam. Ett beviljat uppehåll gäller i max tre år och upphör med ny fastighetsinnehavare.

Befrielse från hämtning av allt avfall under kommunalt ansvar

57 § Befrielse från hämtning av allt avfall enligt 15 kap. 20 och 20a §§ miljöbalken kan efter ansökan beviljas om det på fastigheten varken förekommer fast eller tillfälligt vistelse/boende.

Fastighetsinnehavare ska snarast meddela den kommunala tillsynsmyndigheten om förhållanden som låg till grund för beviljad dispens ändras. Ianspråk tas fastigheten utan att tillsynsmyndigheten meddelas får tillsynsmyndigheten debitera fastighetsinnehavaren enligt taxa av förekommande avfallsslag. Vid beviljad befrielse från hämtning av allt avfall under kommunalt ansvar tas grundavgiften bort.

Fastställande och revideringar

58 § Dessa föreskrifter ska revideras vid behov. Ändringar i föreskrifterna skall ställas ut för allmänhetens granskning om de inte är av sådan begränsad omfattning att de inte behöver ställas ut, exempelvis om de berör ett mindre antal fastighetsägare eller annars är av begränsad omfattning, enligt 15 kap. 44 § miljöbalken.

AB Borlänge Energi, som är den renhållningsansvariga instansen i kommunen, har rätt att göra tillägg och ändringar i föreskrifterna utan särskilt godkännande av kommunfullmäktige om ändringarna är av sådan begränsad omfattning att de inte behöver ställas ut. Dit hör t.ex. rätt att utfärda kompletterande anvisningar gällande anvisningar för utsortering, hantering samt lämnande av avfallsslag.

Bilaga 1. Avfallshierarkin (avfallstrappan)

Avfall ska så långt möjligt inte upp-komma. Det und-viks genom åter-användning alt. förberedelse för återanvändning (15 kap 10 § MB).

Avfall som upp-kommer ska återanvändas. Laga om det går, skänk eller sälj det som inte används samt köp begagnat.

Om återanvändning inte är möjligt ska materialet sorteras och lämnas till behållare för återvinning eller lämnas till ÅVC.

Kan materialet inte återvinnas är energiutvinning genom avfallsförbränning nästa steg.

Sämsta alternativet ur miljösynpunkt är att gräva ner eller på annat sätt slutförvara avfallet. Avfallsdeponering ska undvikas.

Enligt 15 kap 10 § miljöbalken ska den som är ansvarig för att avfall blir behandlat, se till att det

1. återvinns genom att det förbereds för återanvändning,
2. materialåtervinns, om det är lämpligare än 1,
3. återvinns på annat sätt, om det är lämpligare än 1 och 2, eller
4. bortskaffas, om det är lämpligare än 1-3.

Den behandling av avfallet som bäst skyddar människors hälsa eller miljön som helhet ska anses som lämpligast, om behandlingen inte är orimlig.

Enligt de allmänna hänsynsreglerna (2 kap 5 § miljöbalken) ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi samt nyttja möjligheterna att:

1. minska mängden avfall,
2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,
3. minska de negativa effekterna av avfall och
4. återvinna avfall.

I första hand ska förnybara energikällor användas.

Bilaga 2. Ordlista

Sortering ska ske enligt kommunens sorteringsanvisning. Tänk på att det som du tänker kasta kanske kan vara till glädje för någon annan. Lämna gärna till återbruk i första hand.

BEGREPP	BEGREPPSBESKRIVNING
Bioavfall	Bioavfall är ett samlingsbegrepp som omfattar både livsmedels- och köksavfall (matavfall) och trädgårds- eller parkavfall.
Bygg- och rivningsavfall	Bygg- och rivningsavfall är avfall från byggnadsåtgärder, rivningsåtgärder eller anläggningsarbeten.
Enskilda avloppsanläggningar	Med enskilda avloppsanläggningar avses slutna tankar, slamavskiljare, fosforfällor, minireningsverk och motsvarande anläggningar som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter och används för hushållspillvatten (wc samt bad-, disk-, tvättavlopp) eller spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten.
Farligt avfall	Farligt avfall är exempelvis kemiska produkter, färgrester, lösningsmedel, uppsugningsmaterial (absorbent, torv, etcetera) med till exempel oljerester samt avfall som innehåller kvicksilver. Farligt avfall listas i bilaga 3 till avfallsförordningen (2020:614) och har en asterisk (*) kopplad till avfallskoden.
Fettavfall	Fettavfall avser ätlig flytande matolja, exempelvis från fritering eller stekning.
Förpackningar	Förpackningar är engångsartiklar som har framställts för att innehålla, skydda eller presentera en vara eller användas för att leverera, eller på annat sätt hantera en vara.
Grovavfall	Grovavfall är sådant avfall som är för tungt, skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i kärl. Det ska lämnas på återvinningscentral. Exempel på grovavfall är: <ul style="list-style-type: none"> • möbler och mattor • barnvagnar • pulkor och skidor • gräsklippare och trädgårdsslangar • isolering, porslin och keramik • bygg- och rivningsavfall
Invasiva växter	Invasiva växter är växter som med människans hjälp flyttats från sin ursprungliga miljö och i sin nya omgivning börjar sprida sig snabbt och orsakar allvarlig skada för ekosystem, infrastruktur eller människors hälsa. Invasiva växter listas i EU förordning nr 1143/2014. Följ anvisningarna i 3 kap 1c § avfallsförordningen för att hindra spridning.

Latrin	Latrin är ett samlingsnamn för urin och fekalier (avföring) från människa.
Livsmedels- och köksavfall	<p>Livsmedels- och köksavfall har samma betydelse som begreppet matavfall och förklaras som matrester eller mat som har blivit förstörd eller är otjänlig som föda. Livsmedels- och köksavfall är också skal från frukt och grönsaker samt kaffesump.</p> <p>Avfallet uppkommer i samband med livsmedelshantering i hushåll, restaurang, storkök, butik, personalmatsal, catering etcetera, enligt definitioner i 15 kap 3 § miljöbalken och 1 kap 4 § avfallsförordningen (2020:614). Till avfallsslaget räknas också livsmedels- och köksavfall som hälls ut i vasken om detta avfall uppsamlas avskilt i slutna tank.</p>
Restavfall	<p>Restavfall är avfall som inte går att återanvända eller återvinna på annat sätt än genom förbränning och är i regel tillräckligt litet för att rymmas i soppåsen hemma.</p> <p>Exempel på restavfall är använda blöjor, tuggummi, pennor, dammsugarpåsar och servetter.</p>
Returpapper	Omfattar tidningar, tidskrifter, direktreklam, kataloger och liknande produkter av papper, enligt definition i 1 kap 10 § avfallsförordningen (2020:614).
Trädgårdsavfall	Ett biologiskt nedbrytbart trädgårds- och parkavfall som uppkommer i trädgård vid bostadshus i enlighet med 1 kap 5 § pkt 1 avfallsförordningen (2020:614) och avfall från andra källor som är avfall under kommunalt ansvar enligt 15 kap 3 § miljöbalken.
Verksamhetsavfall	Verksamhetsavfall är avfall som uppkommit genom en verksamhetsprocess. I en verksamhet kan det uppstå både avfall som till art och sammansättning liknar avfall från hushåll (kommunalt avfall) och annat avfall. Avfall som klassas som verksamhetsavfall kan exempelvis vara; förpackningar, produktionsspill, träavfall, sorterat byggavfall, betong, lastpallar, wellpapp, spillolja eller annat farligt avfall. Dvs. allt som inte är rest- eller matavfall. Verksamheter är själva skyldiga att ombesörja miljöriktig hantering av uppkommet verksamhetsavfall.
ÅVC	Förkortning för återvinningscentral.